

Devold of Norway. Svar på høring for krav og kriterier til bærekraftige anskaffelser til tekstiler

Veiledningen fra DFØ bør gjøres mye enklere og overkommelig for innkjøpere, slik at den faktisk tas i bruk. EU pivoterer til EUs eget miljømerke – og tilsvarende miljømerker fra medlemslandene – i nær alle områder av tekstilstrategien, som er en sentral del av EUs ambisiøse klimaprogram frem til 2030. Devold ønsker velkommen en tilsvarende tydelighet i Norge, og ber DFØ utnytte merkeordninger mer aktivt i kriteriesettene. Det vil bidra til forenkling i hele prosessen, være kostnadseffektivt for alle parter, og gi forutsigbarhet til tilbydere, og produsenter som Devold.

Hvem går først?

Skal vi klare å komme over dagens «vent og se»-situasjon i markedet for miljømerkede tekstiler – hvor tilbydere og produsenter sitter på gjerdet og venter på konkrete miljømerkingskrav i anskaffelser, og innkjøpere venter på at markedet skal modnes før de stiller krav om miljømerker – trenger vi tydelig veiledning fra DFØ som tar høyde for at markedet kan reagere raskt.

DFØ bør ta i bruk mulighetene som ligger i anskaffelsesdirektivene, som ble endret til å la innkjøpere etterspørre miljømerker «som sådan», i stedet for å gå veien via de underliggende kriteriene. Det betyr å legge inn konkret veiledning i kriteriesettet til hvordan innkjøpere kan stille krav om miljømerker «som sådan» i de ulike trinnene i anskaffelsen.

Dette vil være et tillegg til en slik kriterieliste som DFØ har lagt opp til. I den kriterielisten bør det fremgå tydelig hvor det finnes tilsvarende krav i de to offisielle miljømerkene i Norge. I tilfeller hvor kriteriesettet har en annen formulering, bør det fremgå hvorfor dette er gjort og hva som oppnås. Tilsvarende med evt. krav utover det som ligger i miljømerkene.

Aktiv bruk av miljømerker

Dersom offentlige innkjøpere ikke etterspør miljømerker mer aktivt, vil mange tilbydere til det institusjonelle markedet velge å ikke søke sertifisering fordi de ikke får uttelling for dette i anskaffelser.

Velger tilbydere å droppe miljømerker, vil det betyr at oppdragsgivere ikke vil motta en lisenskode, men i stedet all den underliggende dokumentasjon som viser at kravene er møtt. Det vil medføre betydelig merarbeid for den enkelte oppdragsgiver. Tilbydere som møter kravene vil fortsatt få uttelling, og spare kostnaden med sertifisering.

For tilbydere og produsenter, som Devold, er den største bekymringen imidlertid at miljøkravene ikke vil bli stilt på grunn av vurderingsbyrden det her legges opp til. En lisens innebærer at lisenshaver har tatt vurderingskostnaden, en gang for alle mulige oppdragsgivere, via en uavhengig tredjepart.

SA8000-sertifisering

Det er forskjell mellom miljøsertifiseringer og sertifiseringer av arbeidstakerforhold. Mens miljø kan måles, veies og testes, er informasjonen bak arbeidstakerforhold ofte mangelfull. Sivilt samfunn har vært tydelig på begrensningene med sosiale sertifiseringer, som har avstedkommet eget vokabular, som «beyond audit». DFØ bør gå i dialog med Sykehusinnkjøp som har solid kompetanse og høre hvilke krav og fremgangsmåter som gir reell endring og forbedringer hos leverandører.